

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2017/18:32

Onsdagen den 9 maj

§ 1 Allmänna frågor

Statsrådet Ann Linde

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor den 17 april 2018**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor den 14 maj 2018**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna, statsrådet Ann Linde med medarbetare, till dagens EU-nämndsammanträde!

Först på dagordningen har vi återrapport från möte i rådet den 17 april 2018. Det finns en utsänd återrapport, men har statsrådet något att tillägga?

Anf. 2 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Jag har inget att tillägga. Däremot vill jag önska nämndens ledamöter en glad Europadag. Jag delar ut den nya Europabroschyren från i går med 77 handslagsaktörer från alla delar av Sverige och alla de olika partierna. Detta är någonting som går över partigränserna.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Tack för detta! Det verkar inte finnas några frågor till statsrådet vad gäller återrapporten.

Då går vi vidare på rådsdagordningen till punkt 3, Utkast till kommenterad dagordning för Europeiska rådets möte den 28–29 juni.

Anf. 4 Statsrådet ANN LINDE (S):

På mötet ska dagordningen för Europeiska rådet den 28–29 juni diskuteras. Europeiska rådet tar än en gång upp den interna dimensionen av migration. Europeiska rådet väntas också återkomma till utvecklingen inom EU-samarbetet på försvarsområdet.

Europeiska rådet ska även avsluta den europeiska terminen 2018 genom att anta slutsatser om de landsspecifika rekommendationerna, som ska presenteras i slutet av maj.

Som en uppföljning av den diskussion som ägde rum inom ramen för ledaragendan den 22 mars väntas Europeiska rådet diskutera beskattning av den digitala ekonomin.

Stats- och regeringscheferna väntas också följa upp den informella middagen i Sofia den 16 maj, när man ska diskutera innovation och digitalisering. Debatten i Sofia kommer att basera sig på ledaragendans skrivelse, som ännu inte har delgivits.

En första diskussion om tidsplanen för förhandlingarna om EU:s fleråriga budgetram efter 2020 väntas också ske.

Stats- och regeringscheferna väntas också behandla externa relationer, men det är ännu inte klart vilka.

Det är fortfarande mycket tidigt i processen, och som vanligt återkommer regeringen för samråd inför mötena i allmänna rådet och Europeiska rådet i juni om regeringens ståndpunkter i sak.

Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för informationen! Det är flera stora och mycket viktiga frågor som står på dagordningen inför Europeiska rådet. Det finns många frågor jag skulle kunna ställa, men jag vill trycka på frågan om migration och vad regeringen tror och förväntar sig när det gäller resultatet och utflödet från Europeiska rådet.

Vi har fått lyssna både på statsministern och på andra statsråd, och det låter som att det ges en förväntan av att det kommer att bli mycket som ska hända och stora beslut. Det låter som att EU har kommit överens, eller kommer att komma överens, på flera områden.

Skulle statsrådet i dag kunna ge oss mer information om på vilka områden man bedömer att vi skulle kunna komma vidare? Det vore mycket välbehövligt och någonting som det finns en stor förväntan på från den svenska riksdagen och EU-nämnden.

Anf. 6 JENS HOLM (V):

Det är som vanligt många stora frågor. Jag tänkte i detta läge bara ställa en fråga om säkerhets- och försvarsblocket, som ska diskuteras. Det står att man ska tala om military mobility, alltså militär mobilitet. Jag undrar om ministern kan kommentera mer vad som avses med detta.

Anf. 7 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag börjar med Karin Enströms fråga. Det förutses en diskussion om Dublinförordningen. Under våren har förhandlingarna om Dublinförordningen fortsatt i syfte att nå konsensus om den gemensamma asylpolitiken senast på mötet i juni.

Ordförandeskapet har utgått från diskussionerna på politisk nivå under de slovakiska, maltesiska och estniska ordförandeskapen. Trestegsmodellen, den svåra frågan, gäller hur omfördelningen ska gå till och om ett tvingande moment i en krissituation.

Vi vet inte hur läget är där; jag kan inte ge något svar till EU-nämnden. Vi har trots tidigare tillfällen att man skulle komma längre, och sedan har man inte gjort det på själva mötet. Men det ordförandeskapet vill är att man ska komma fram på mötet i juni.

Regeringens prioritering är att alla medlemsstater ska bidra solidariskt och ta emot asylsökande. Men det motstånd som har funnits hela tiden från vissa medlemsstater är fortfarande stort, och generellt kan sägas att resultatet och förhandlingen hittills inte har lett till några större rörelser i

dessa medlemsstaters position om en tvingande omfördelning. Därmed är det långt kvar till konsensus.

Regeringen anser att medlemsstater som inte tar sitt ansvar inte ska kunna få tillgång till EU-stöd på samma sätt som i dag. Det handlar alltså om kopplingen mellan genomförande av gemensamt fattade beslut och EU:s långtidsbudget. Vi kommer till frågan om långtidsbudgeten senare. Det finns konditionalitet i det förslag som nu föreligger.

Jag går nu över till Jens Holms fråga om vad projektet om militär rörlighet handlar om. Det är ett av de projekt som har fått mest stöd från medlemsstaterna, och det handlar om att förenkla rörligheten för militära transporter över gränserna. Mer specifikt handlar projektet om att så långt som medlemsstaterna medger standardisera och harmonisera former och förutsättningar för hur passage av nationsgränser och nyttjande av transportvägar sker. Det handlar inte om att göra avkall på den nationella suveräniteten eller det nationella beslutsfattandet.

Vi ser positivt på projekt som kan skapa effektiviseringar och besparingar genom att tillstånd kan erhållas snabbare än i dag. Nuvarande rutiner är tidsödande och begränsar möjligheten att snabbt förflytta militär personal och materiel mellan länder.

Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C):

Tack för informationen! Jag har en liten förlängningsfråga till migrationspolitiken. Den rör huruvida man har kommit överens om att det ska råda konsensus i de förhandlingar som nu sker trots att det inte alltid behövs – detta förstås för att alla ska vara med på vagnen.

Den enkla frågan är: Kan statsrådet bekräfta eller eventuellt dementera huruvida det är överenskommet på detta sätt?

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Tack för svaret angående militär mobilitet! Jag hörde tidigare, för ett antal veckor sedan, en kommentar om just detta förslag och att det kan leda till stora krav på medlemsländerna. Man måste uppgradera vägnät och järnvägsnät till enorma kostnader, som jag förstod det, och bygga broar som ska kunna bära tunga militära fordon och sådana saker. Det kanske inte är exakt vad man vill lägga sina infrastruktursatsningar på.

Jag undrar om det finns någon underlagsrapport, konsekvensbeskrivning eller liknande av just punkten med militär mobilitet. I så fall tycker jag att det skulle vara intressant att få ta del av det och även att få veta om regeringen har en position just när det gäller detta.

Anf. 10 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag börjar med Eskil Erlandssons fråga. Nej, det krävs inte konsensus formellt. Men det har visat sig att de beslut som har fattats med majoritet, till exempel när det gäller fördelningen av 160 000 flyktingar, inte har följts av vissa medlemsstater. Det är en av anledningarna till den konditionalitet som kommer: Om man inte följer fattade beslut ska det få konsekvenser. Svaret är att det inte behövs konsensus, men i praktiken har det visat sig på migrationsområdet att medlemsstaterna inte följer fattade beslut.

När det gäller Jens Holms fråga känner vi inte till att det finns någon sådan analys. Det borde det finnas, så vi får se efter om den finns någonstans hos oss på departementet eller så.

Vad gäller finansieringen finns i det nya budgetförslag som presenterades den 2 maj en finansieringspost inlagd för eventuell finansiering av infrastruktur för militära ändamål. Dock kan endast infrastruktur som har en civil användning – det som kallas dual use och avser både civil och militär användning – omfattas. Det handlar alltså om att anpassa nuvarande kravbilder på civil infrastruktur för att också ta hänsyn till behov av militära transporter.

Även om inga utfästelser görs i genomförandeplanen kan deltagande i enskilda projekt såväl som åtagande kopplade till internationella insatser få finansiella och verksamhetsmässiga konsekvenser. Vi får motivera och bedöma dessa från fall till fall, och kostnaderna ska då tas inom befintliga ekonomiska ramar.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Inga fler frågor föreligger, och jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Den fleråriga budgetramen för perioden efter 2020.

Anf. 12 Statsrådet ANN LINDE (S):

Ordförande! För en vecka sedan lade kommissionen fram sitt förslag till ny flerårig budgetram för perioden 2021–2027.

På mötet kommer kommissionen att presentera förslaget och medlemsstaterna att ges tillfälle till övergripande kommentarer. Vi håller på med att noggrant analysera förslaget i alla dess delar, men vi har redan skickat tydliga signaler om att den totala volymen är för hög och att detta i kombination med utfasning av rabatterna resulterar i en orimligt hög avgift för Sverige. Den totala utgiftsvolymen bör motsvara den innevarande budgetramen om 1 procent av EU:s totala bni. Kommissionens förslag ligger på 1,14 procent.

Regeringen accepterar inte att rabatter som Sverige hittills har haft på denna avgift fasas ut. Det innebär en stor ökning av den svenska avgiften och en orimlig finansieringsbörda för Sverige. Anledningen till att rabatterna uppkom, nämligen behovet av en rättvis bördefördelning, kvarstår.

Med detta vill jag även uppmärksamma några positiva delar i förslaget. Kommissionen har till exempel lagt fram ett förslag som innebär att man villkorar EU-medel. Det är inte rimligt att länder som inte står upp för grundläggande värden ska fortsätta att gynnas av EU-medel i samma utsträckning. Här har vi varit tydliga med att länder som inte respekterar rättsstatens principer inte heller ska kunna få tillgång till stöd från EU på samma sätt som i dag. Detta finns nu i förslaget.

Kommissionen har även en positiv ansats att försöka modernisera utgifterna med neddragningar i de traditionella stora budgetposterna jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken. Regeringen vill dock se ännu större neddragningar så att till exempel tillväxtfrämjande åtgärder som främjar EU:s konkurrenskraft och åtgärder som stärker vår säkerhet och gränsskydd kan prioriteras.

Det handlar till exempel om att på ett mer effektivt sätt hantera migrationen, bekämpa klimatförändringarna och främja tillväxten. I dessa delar finns förslag som regeringen kan välkomna. Det gäller till exempel att öka andelen av EU-budgeten som ska bidra till klimatåtgärder.

Vad gäller de nya inkomstkällorna som kommissionen föreslår måste vi nu analysera förslagen innan vi kan ta ställning. Generellt är vi fortfarande negativa till att ytterligare befogenheter på skatteområdet flyttas till EU.

Förhandlingarna ska snart inledas och kommer att bli mycket svåra. Tillsammans med likasinnade och ansvarstagande medlemsstater kommer vi att fortsätta att vara tydliga med våra prioriteringar och verka kraftfullt för att de ska få genomslag i förhandlingarna.

Anf. 13 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr ordförande! Så kom äntligen kommissionens förslag som i sin tur kommer att följas av fler förtydliganden på en mängd områden. Det enda vi vet säkert är att det inte kommer att bli exakt som förslaget. Vi moderater står i princip bakom alla de punkter som statsrådet nämner i ståndpunkten.

Det svåra inför förhandlingarna är att vi måste vara strama och tydliga med hur vi ser på storleken på budgeten men samtidigt försöka vara konstruktiva när det gäller innehållet så att det inte uppfattas som att vi bromsar allt, säger nej till allt och tillhör den så kallade Snålklubben, eller vad man nu kallar den för. Det är kanske lätt att säga från länder som inte är lika stora nettobetalandare och som inte har det system som vi har haft. Kombinationen att fylla hålet efter UK och att vi blir av med rabatterna är mycket negativt för Sverige.

En förhandling är alltid en förhandling. Men jag tror att alla inser att vi kommer att behöva kompromissa. Man börjar inte med att kompromissa i en förhandling, utan man måste vara tydlig med vad man tycker. Här gäller det verkligen, och det har vi diskuterat tidigare, att Sverige står tillsammans med likasinnade som är konstruktiva och inte bara är nej-sägare och bromsklossar.

Jag vill understryka vikten av att vi inte heller vill se någon utökning av beskattningsrätt eller att EU ska förfoga över andra egna medel. Det är en utveckling som vi inte bara är tveksamma till utan helt är emot.

Anf. 14 MARTIN KINNUNEN (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna är såklart positiva till den generellt sett budgetrestriktiva linjen. Vi får hoppas att Sverige kan få gott stöd av likasinnade i förhandlingarna.

Däremot tycker vi att regeringen borde vara tydligare redan direkt på skatteområdet när EU möjligtvis vill försöka hitta någon kompromiss. Avgiften kanske minskas lite om EU får rätt att plocka in pengar självt. Vi tycker att det borde vara uteslutet för svensk del att ställa upp på det. Vi vill anmäla en avvikande mening rörande det.

Vi är också skeptiska till att villkora EU-medel. Det är vi inte principiellt, men vi är skeptiska mot bakgrund av hur diskussionerna går i kommissionen där man på vissa sätt lägger sig i medlemsstaters inre angelägenheter. Om det däremot handlar om att man inte följer fattade beslut kan det absolut vara korrekt. Det var vad vi hade att säga.

Anf. 15 JENS HOLM (V):

Det finns mycket att säga om detta. Överlag delar vi regeringens inriktning. Vi tycker inte att Sverige ska få en höjd avgift, och vi tycker verkligen inte att EU ska ha beskattningsrätt.

Det som jag undrar om rent konkret är det som ministern tog upp om anslag till att bekämpa klimatförändringen. Hur är det nu, har man i förslaget preciserat hur stor andel av budgetanslagen som går till klimatfrämjande åtgärder? Är det uträknat på ett trovärdigt sätt? Utifrån det som kommissionen har föreslagit, hur mycket vill regeringen höja det? Har regeringen en egen siffra för det?

Anf. 16 Statsrådet ANN LINDE (S):

Tack för kommentarer och frågor!

Jag börjar med Karin Enström. Jag noterar att vi är eniga i det mesta. Jag håller med om att vi inte bara kan vara i Snålklubben när det gäller hur vi presenterar detta.

I går sa kommissionens representant Katarina Areskoug Mascarenhas att man har gjort uträkningar på hur mycket länderna tjänar på att vara med i den inre marknaden. Där låg Sverige väldigt högt därför att vi har 70 procent av vår export som går till den inre marknaden. Vi är ett av de länder som tjänar mycket på EU-medlemskapet i den delen.

Jag tolkar Karin Enström så att vi ska vara så stenhårda som regeringen vill vara. Men vi ska inte glömma att också tala om de ekonomiska fördelar som vi kan ha.

Martin Kinnunen talar om skatten, och det gör också Jens Holm. Vi ska naturligtvis analysera de olika förslagen om inkomstkällor innan vi tar slutlig ställning. Men generellt är vi fortfarande negativa till ytterligare befogenheter på skatteområdet.

Det handlar om den så kallade plastskatten. Det är inte en skatt, vill jag bara säga här i nämnden, utan det gäller konsumtion av plast. Sedan avräknar man det som återvinns. Det ska vara en beräkningsgrund för hur avgiften till EU ska beräknas. Vi får analysera det ännu mer, men det är inte en normal skatt. När det gäller gemensam bolagsskattebas är vi också negativa till den. Men vi kommer att återkomma. Det är så detaljerat i varje del.

När det gäller EU-budgeten och klimatmålen, som Jens Holm frågade om, har vi i dag en EU-budget med ett klimatmål som ska upp till 20 procent. Vi når upp till att 18–19 procent går till klimatåtgärder. Nästa mål som sätts i budgeten är att det ska öka till 25 procent. Det är ett rimligt mål, tycker vi.

Vi tycker också att budgeten ska integrera klimatåtgärderna, och de 25 procenten ska räknas oavsett som en del av budgeten är viktigt. Det säger ingenting om storleken, utan det säger en del om andelen. Eftersom vi vill minska storleken kommer själva den faktiska kostnaden att bli utifrån hur stor själva budgeten är. Det är viktigt att säga.

Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för informationen! Det är mycket man skulle kunna säga om det stora Europaprojektet. Jag ska avstå från det vid det här tillfället. För att säga som Karin Enström: Det enda vi kan vara säkra på är

att det inte kommer att bli som förslaget ligger just nu. Man jag vill ändå jättegärna ta upp några saker i det här sammanhanget.

För det första måste vi alla som tror på projektet tala mer om vad Europa betyder för oss här i Sverige. Det betyder otroligt mycket för människor och verksamheter i vårt land att vi har samarbetet. Det gäller inte minst för vårt eget välstånd. Förutom det handlar det självklart om fredsbygget som är grunden till Europasamarbetet.

Vi måste också vara försiktiga med att bete oss och tala på ett sätt som gör att människor och verksamheter vänder sig emot Europabygget. Jag ser tendenser här och var att man från politiskt håll gör uttalanden som gör att människor vänder sig mot Europasamarbetet. Det vore förödande om vi finge en debatt som man har haft i Storbritannien. Vi vet hur den slutade. Det är en varning.

För det andra ska jag bli jättekongret: Landsbygden och jordbruket bidrar också tillväxt. Man ska vara mycket medveten om det. Det gör det i vårt land, och det gör det i synnerhet i många andra delar av Europa. Det handlar därtill om en stor del av sysselsättningen.

För det tredje vill jag gärna också nämna den sociala pelaren. Vi brukar prata mycket om att Europa ska reda ut saker och ting som är gränsöverskridande, saker och ting som nationer inte kan sköta på egen hand. Det finns nu en tendens till att vilja blanda in än mer saker.

Vi hade ett Göteborgsmöte där den sociala pelaren diskuterades. Var nu försiktiga med att blanda in nya saker innan vi har rätt ut de saker som är gränsöverskridande och som vi har bestämt oss för att sköta gemensamt.

Slutligen, för det fjärde: Vi måste fortsätta att vara förhandlingsbara. Vi måste fortsätta att se till att vi är med. Låt oss vara i den inre kärnan. Annars har man ingenting att säga till om i Europasamarbetet.

Det är mina medskick i de kommande diskussionerna och förhandlingarna som rör den här frågan.

Anf. 18 BARBRO WESTERHOLM (L):

I dag är det Europadagen. Det finns all anledning att i dag men också alla andra dagar under året påminna om vad vi vinner genom vårt medlemskap. Där var det en intressant upplysning om hur mycket vi vinner på att vara med i den inre marknaden. Jag skulle gärna se att den statistiken och den informationen spreds bättre.

Vi måste ha ge andra bilder än den kritik och negativa syn som finns ute i samhället bland annat om detta med höjd avgift. Ingen av oss kring det här bordet vill att vi ska ha det. Det ska vi naturligtvis kämpa emot. Samtidigt är det viktigt, som Eskil Erlandsson sa, att vi finns med vid förhandlingsbordet och att vi inte mäter ut oss som grinpellarna som bara ser problem som inte är lösliga.

Vi ska finnas vid förhandlingsbordet. Man ska vänta i det längsta med att sluta kompromisser. Ibland blir det så att man tar en kompromiss i stöten, och till slut har man sålt ut hela paketet och liksom vant sig vid det. Som flera har sagt runt bordet handlar det om att komma med konstruktiva förslag.

Det gäller att dammsuga EU på alla möjliga små poster som det går att dra ned på. Många bäckar små blir ibland en stor å. Vi ska visa att vi vill hålla koll på hur administrationen utvecklas. Det finns en del i papperet här om hur man ser på framtiden. Men när man ser i Bryssel hur byggnaden

blir större och större känner man att varje medarbetare naturligtvis vill utveckla sitt område. Men hur mycket är det ur ett EU-perspektiv intressant att utveckla det?

Det hinns nog inte göras nu men måste vara ett arbete på lång sikt. Framför allt gäller det att vi visar att vi här är en aktiv spelare.

Anf. 19 ARON MODIG (KD):

Herr ordförande! Tack för föredragningen!

Vad gäller ståndpunkten står vi bakom den från Kristdemokraternas sida. Vi har framfört liknande ståndpunkter flera gånger tidigare. Jag tycker också att allt som framförts av mina allianskollegor har varit kloka medskick i processen.

För att förhandlingarna så att säga ska gå i Sveriges riktning krävs det att det finns likasinnade länder som vi samarbetar med. Jag har förstått att den här gången är det tyvärr inte jättemånga som har liknande ståndpunkter som Sverige. Det är väl i princip Nederländerna som står nära och ytterligare några som är i närheten, i alla fall någorlunda.

Jag har en fråga till statsrådet: Vad gör regeringen för bedömning eller analys av hur kommissionens förslag har tagits emot i de andra medlemsstaterna, kanske framför allt de som står i närheten av Sverige i den här frågan?

Anf. 20 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag börjar med att hålla med Eskil Erlandsson och Barbro Westerholm om hur viktigt det är att vi talar om EU:s betydelse. Siffrorna som EU-kommissionen i Sverige talade om i går ska vi se till att få fram. Jag kan också berätta att i dag från kl. 8.30 och hela dagen pågår Europadagsfirandet på Kulturhuset. Jag vet att Marie Granlund är där just nu. Alla är hjärtligt välkomna.

Nu offentliggjorde man nya SOM-siffror på svenskarnas inställning till EU. Det intressanta där är att det aldrig någonsin har varit så låga siffror mot EU och mot att lämna EU. 58 procent är för EU, och 18 procent är mot EU. 57 procent är mot att vi lämnar EU, och 17 procent är för att vi lämnar EU. Så låga siffror har det aldrig varit, så även innan vi försöker förklara varför det här är viktigt känns det som om vi har gjort någonting rätt.

När det gäller den sociala pelaren är det viktigt att komma ihåg att uttalandet om pelaren för sociala rättigheter – som rådet ställde sig bakom i oktober och som har undertecknats av parlamentet, kommissionen och rådet – inte har någon direkt inverkan på EU-budgeten eller på medlemsstaternas nationella budgetar. Vi anser naturligtvis att starka offentliga finanser är en grundläggande förutsättning för hållbara framsteg på det sociala området. Verktygen för att uppnå de målsättningar som finns i den sociala pelaren bör framför allt finnas på nationell nivå. Återigen: Alla detaljerade förslag som kommer inom detta eller som kan hänföras till detta återkommer vi i så fall med.

När det gäller Aron Modigs fråga om bedömningen av förslagen har gruppen med länder som vill vara mer restriktiva minskat påtagligt. När vi har haft informella luncher och sådant med budgetkommissionären är det i princip Nederländerna och Danmark som jag har fått stöd av. Österrike

också, men inte längre Finland. De har gett sig. Det är alltså inte många som håller emot.

Dessutom finns det länder som uttalat vill ha en mycket högre andel. EU-parlamentet vill ju ha en högre andel av bni. Man har talat om 1,2 och till och med 1,3. Flera länder har då sagt att de tycker att man ska öka andelen.

Jag har inte någon detaljerad bild av detta, men det som är negativt för oss är att det är färre som håller med om att man bör vara restriktiv. Förhandlingsarbetet lär alltså bli svårt, och där tycker jag att det är viktigt att man talar med alla – alla partier har ju parlamentariker – och för en diskussion. Till exempel har en europeisk partigrupp – en mig närstående grupp, som leder den här budgetgruppen – rest runt till samtliga regeringar i hela EU och pläderat för en högre budget. Här finns det alltså motstånd.

Anf. 21 ORDFÖRANDE:

Tack för informationen! Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening från Sverigedemokraterna vad gäller hur man uttrycker sig om beskattningsrätt och även nyanskillnader i uttalanden om villkorade medel.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Rättsstatsprincipen i Polen.

Anf. 22 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Vid mötet i allmänna rådet den 14 maj avser kommissionen att ge en uppdatering om utvecklingen för rättsstatens principer i Polen och utfallet av dialogen med den polska regeringen. Detta sker som ni vet med anledning av att kommissionen den 20 december lade fram ett motiverat förslag om att aktivera artikel 7.1 i fördraget.

Sedan årsskiftet har dialogen mellan den polska regeringen och kommissionen intensifierats. Den polska regeringen har delgivit kommissionen sitt formella svar på det motiverade förslaget, och vissa lagändringar har genomförts för att efterkomma kommissionens rekommendationer. Kommissionen har i sin tur välkomnat att en genuin dialog nu förs med den polska regeringen. Kommissionen har också välkomnat de lagändringar som genomförts men framhåller samtidigt att den polska regeringen skyndsamt behöver vidta fler åtgärder för att komma till rätta med de kvarstående bristerna i respekten för rättsstatens principer.

Från regeringens sida har vi genomgående uttryckt förtroende för kommissionens hantering och bedömning av den oroväckande utvecklingen för rättsstatens principer i Polen. Vi har även varit tydliga i vårt stöd för dialogen mellan kommissionen och Polen och uppmanat den polska regeringen att skyndsamt efterkomma kommissionens rekommendationer.

För regeringens ställningstagande kommer kommissionens analys och utvärdering av den polska regeringens samlade svar samt kommissionens rekommendationer för den fortsatta processen att bli viktiga. EU:s värden utgör grunden för ett fungerande samarbete inom unionen och för det ömsesidiga förtroendet för varandras rättssystem, och det är avgörande för unionens möjligheter att utvecklas ekonomiskt och socialt. Medlemsstaternas efterlevnad av de grundläggande värdena är också en förutsättning för att EU ska kunna agera med trovärdighet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i andra delar av världen.

Vi menar att det måste få konsekvenser när en medlemsstat brister i respekt för rättsstatens principer. Inför förhandlingarna om EU:s nästa långtidsbudget har regeringen tydligt drivit att frågan om konditionalitet ska inkluderas. Nu när kommissionens förslag till budgetram finns välkomnar vi förslaget om att utbetalningarna av EU-medel villkoras till att medlemsstaterna efterlever rättsstatens principer. När förhandlingarna inleds kommer Sverige att fortsätta vara pådrivande i dessa frågor. Regeringen tittar också tillsammans med andra medlemsstater på hur rådets dialog om rättsstatens principer kan stärkas.

Anf. 23 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Sverigedemokraterna har tidigare haft en avvikande mening här. Senast var i april – den 13 april, har jag för mig. Vi står fast vid den. Vi tycker att kritiken i många fall är onyanserad och överdriven och att den i sak skulle kunna omfatta även Sverige, då vi har en regering som utser domare och är ett land som saknar konstitutionsdomstol.

Anf. 24 ORDFÖRANDE:

Jag tackar för informationen, och jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Det var näst sista punkten på denna dagordning. Vi går vidare till Övriga frågor.

Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! I går kväll fick vi veta att ämnet för den lunch som alltid hålls på rådets möte är Key challenges from a national point of view in the perspective of the EP election 2019. Det är alltså EP-valet. That's it; det finns ingen mer information. Jag vill bara informera om att EP-valet kommer att diskuteras på lunchen.

Anf. 26 ORDFÖRANDE:

Tack för den informationen!

§ 2 Allmänna frågor (art. 50)

Statsrådet Ann Linde

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor, art. 50, den 20 mars 2018**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
allmänna frågor, art. 50, den 14 maj 2018**

Anf. 27 ORDFÖRANDE:

Vi börjar med återrapport från möte i rådet den 20 mars. Den har varit utsänd. Finns det något som statsrådet Linde där önskar tillägga?

Anf. 28 Statsrådet ANN LINDE (S):

Nej, herr ordförande.

Anf. 29 BARBRO WESTERHOLM (L):

Jag sitter i Europeiska läkemedelsmyndighetens patient- och konsumentråd och har fått information om läget inför flytten från London till Amsterdam. Endast 10 procent av personalen har sagt att de är villiga att följa med, och en stor andel av dem som är rekryterade från England faller inte längre under de anställningsvillkor som råder i de europeiska myndigheterna. Här kommer man alltså att tappa hög kompetens, och det berör oss alla. Om inte EMA fungerar på alla cylindrar fungerar det inte på alla cylindrar i medlemsstaterna heller.

Jag skulle vilja höra några ord om hur vi nu arbetar för att kompensera detta kompetenstapp. I Sverige tog det tio år för läkemedelskontrollen att repa sig efter LäkeMedelsverkets flytt från Stockholm till Uppsala, och den flytten är ju en bagatell i jämförelse med den här.

Anf. 30 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Barbro Westerholms fråga och kommentar är relevant. Detta har vi varit medvetna om precis hela tiden. Det var också en av de saker vi hade i vårt erbjudande – att vi hade mycket färdigutbildad personal som var beredd att komma direkt.

Kommissionen är medveten om detta. Det har varit uppe flera gånger i diskussionen om det här, och man gör vad man kan. Men detta är ju en konsekvens av brexit. Man kan inte ha kvar en EU-myndighet i ett land som inte längre är medlem. Det är liksom en oavsiktlig konsekvens av det hela.

Det kanske inte sker här, men jag kan konstatera att i kommissionen och i rådssekretariatet är det många briter som har ansökt om belgiskt medlemskap. De kommer då att kunna arbeta kvar. Jag har ingen som helst aning om det sker något liknande i detta fall, men det får en del konsekvenser som vi kanske inte tänkte på före.

Anf. 31 ORDFÖRANDE:

Då går vi vidare till information och samråd inför möte i rådet den 14 maj. Där har vi dagordningspunkt 3, Förhandlingar med anledning av Förenade kungarikets anmälan i enlighet med artikel 50 i EU-fördraget.

Anf. 32 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! I vår sammansättning utan Storbritannien träffas vi och diskuterar läget i brexitförhandlingarna. Som nämndens ledamöter vet kunde vi glädja oss åt goda framsteg i samband med vårtoppmötet. En principöverenskommelse hade nåtts om stora delar av utträdesavtalet, runt två tredjedelar av texten, inklusive övergångsperioden. Det sistnämnda är särskilt viktigt för britterna och deras näringsliv men också för alla oss på EU-sidan och vårt näringsliv, inte minst svenskt näringsliv.

När det gäller den kanske känsligaste frågan, den om den irländska gränsen, kunde man inte enas om någon text. Britterna kan inte acceptera EU:s lösningsförslag om det som kallas backstop, det som ska gälla om man inte kommer överens om något annat. EU:s förslag skulle innebära att reglerna i Nordirland ska hållas i linje med EU:s i den omfattning som krävs för att undvika en hård gräns. Det är det som har kallats att man lägger tullgränsen i Irländska sjön.

Den brittiska regeringen har kategoriskt avvisat detta. Däremot accepterar man att en rättslig lösning måste vara en del av utträdesavtalet, och man har lovat att komma med förslag.

Den irländska frågan är alltså helt central. Jag ser därför mycket fram emot att nästa vecka besöka Irland. Jag kommer att ha överläggningar med min EU-ministerkollega Helen McEntee i Dublin. Sedan reser jag upp till gränsen tillsammans med min handelsministerkollega Heather Humphreys. Slutligen ska jag besöka Belfast på andra sidan gränsen.

Herr ordförande! Efter Europeiska rådets möte i mars har tyvärr inte så mycket hänt. Arbetet med de mer tekniska delarna av utträdesavtalet går framåt, men britterna har inte kommit upp med någonting verksamt när det gäller den irländska gränsen.

Vi kan samtidigt följa den intensiva debatten i Storbritannien, som framför allt handlar om tullrelaterade frågor. Många intressenter i näringslivet, fackföreningsrörelsen och parlamentet tycker att britterna borde försöka få till stånd en tullunion med EU efter brexit. En sådan skulle underlätta för företagen och bidra till att lösa den irländska problematiken, även om man inte helt löser den. Men regeringen May står fast vid att Storbritannien ska lämna tullunionen.

Den parallella diskussionen om ramarna för de framtida förbindelserna har inte kommit framåt. Vi väntar där på större brittisk tydlighet som utvecklar det premiärministern har sagt i tal och uttalanden. Någon form av dokument kan vara på gång i en nära framtid.

Herr ordförande! Än så länge saknas alltså en lösning på den irländska frågan. Vår chefsförhandlare Michel Barnier pressar på för att motparten ska agera inför nästa möte i Europeiska rådet i juni, så att förhandlingarna kan gå vidare. Det är en oroväckande situation. Det är olustigt om solidariteten med Irland och förhandlingarna i fortsättningen ställs mot varandra.

I det sammanhanget vill jag också säga att det naturligtvis inte helt går att utesluta att det går illa och Storbritannien lämnar EU utan något avtal. För mig framstår ändå den risken som liten. EU och Storbritannien är beroende av att få ett utträdesavtal – om medborgarna, om den ekonomiska uppgörelsen, om den irländska gränsen och om övergångsperioden. Båda parter behöver också lägga grunden för bästa möjliga framtida förbindelser. Om vi följer debatten i Storbritannien får vi

inte heller bilden av att det finns en önskan om en utveckling utan avtal. Vi utgår från att det ska gå bra, och vi månar alltid om att alla måste vara både ansvarsfulla och konstruktiva.

Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag tackar statsrådet för informationen. Det är essentiellt att vi kommer överens om ett bra avtal på det här området. Irland har diskuterats både här och i offentligheten på olika sätt. Det som däremot inte har diskuterats lika mycket – i varje fall har inte jag tagit del av den diskussionen på samma sätt – är Gibraltar och de områden på Cypern som tillhör Storbritannien. Hur går diskussionerna där? Hittar man någon praktisk lösning som möjliggör att verksamhet kan fortsätta och så vidare?

Anf. 34 JENS HOLM (V):

Det är ibland lite oklart vad som är den brittiska linjen. Men det ser ut som att de som företräder ett hårdare utträde har gått stärkta ur den regeringsombildning som Theresa May har gjort, med en ny inrikesminister som är mer på den hårda linjen. De driver positionen ”maximum facilitation” – förkortat maxfac – som innebär att man ska lösa de här problemen med teknologi. De menar att det går att göra. Jag undrar om EU förhåller sig till maxfac-förslaget eller om det från EU:s perspektiv redan är avfärdat och kastat i papperskorgen.

Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S):

Jag börjar med Eskil Erlandssons fråga om Gibraltar. Det framgår av Europeiska rådets riktlinjer att avtalet och framtida avtal inte kan tillämpas på Gibaltars territorium utan att Storbritannien och Spanien är överens om det. Därför pågår det nu mellan dessa två länder samtal som man hoppas kunna avsluta samtidigt som brexitförhandlingarna. Spanjorerna kan alltså förhindra att avtalet får tillämpas på Gibraltar, men avtalet som sådant har ingen särställning.

Spanjorerna kan inte hindra att Gibraltar lämnar EU, utan Gibraltar lämnar EU i och med att UK lämnar EU. Det är alldeles klart. Premiärminister May har varit tydlig med att briterne inte avser att förhandla om suveräniteten över Gibraltar så länge folkviljan där är att man ska förbli brittiska undersåtar. Om det framtida utträdeavtalet inte kan tillämpas på Gibraltar skulle det till exempel innebära att övergångsperioden inte gäller där, med de problem som det kan medföra.

När det gäller Jens Holms fråga: Jag älskar alla de här förkortningarna, som kommer hela tiden. Denna förkortning låter ovanligt cool, tycker jag. Den här tekniska lösningen har de haft från början, men det är ingen som vet vad den innebär. De har gång på gång sagt – på mötena och till mig personligen – att detta ska lösas med tekniska lösningar, konstruktivitet och kreativitet. Men vi vet inte vad det är.

De pratar om att man ska lysa igenom lastbilar och sedan se om det ligger någonting som inte får tas in och så vidare, men det löser ju inte problemet; de som kör lastbilarna måste ändå fylla i de här tulladministrativa blanketterna och så vidare. Det är ju det som gör att det är problematiskt till exempel mellan Norge och Sverige när det gäller varor och transporter; de är inte med i tullunionen på det sättet.

EU-kommissionen noterar detta, men inser att det inte kommer att lösa något problem utan att vi måste ha ett riktigt förslag om hur det ska lösas. Men något sådant ligger inte på bordet. Det som finns nu håller inte.

Jag vill bara återupprepa att jag tror att man till slut kommer att lösa det här. Men irländarna kommer inte att gå med på något avtal om det inte är löst. Det betyder att allting i värsta fall kan spricka på det här. Jag vill att EU-nämndens ledamöter ska vara medvetna om detta, även om det inte är en utveckling jag tror på.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Förberedelser inför Europeiska rådet, art. 50. Det är fråga om ett utkast till kommenterad dagordning.

Anf. 37 Statsrådet ANN LINDE (S):

Herr ordförande! Allmänna rådet kommer att inleda de formella förberedelserna inför Europeiska rådets möte i artikel 50-format den 28 eller 29 juni. Stats- och regeringscheferna ska alltså diskutera förhandlingsläget. Jag hoppas att de då har anledning att konstatera att förhandlingarna har tagit ytterligare steg framåt. Nu på allmänna rådet, artikel 50, förväntar vi oss ingen separat diskussion under denna punkt. Vi noterar bara att den annoterade dagordningen för junitoppmötet föreligger.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något att säga under Övriga frågor?

Anf. 39 Statsrådet ANN LINDE (S):

Nej.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi statsrådet Linde och hennes medarbetare för medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde. Vi önskar er en trevlig helg!

Anf. 41 Statsrådet ANN LINDE (S):

Tack så mycket! Glad Europadag!

§ 1 Allmänna frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet ANN LINDE (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet ANN LINDE (S).....	1
Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M).....	2
Anf. 6 JENS HOLM (V)	2
Anf. 7 Statsrådet ANN LINDE (S).....	2
Anf. 8 ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 9 JENS HOLM (V)	3
Anf. 10 Statsrådet ANN LINDE (S).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 12 Statsrådet ANN LINDE (S).....	4
Anf. 13 KARIN ENSTRÖM (M).....	5
Anf. 14 MARTIN KINNUNEN (SD)	5
Anf. 15 JENS HOLM (V)	6
Anf. 16 Statsrådet ANN LINDE (S).....	6
Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
Anf. 18 BARBRO WESTERHOLM (L).....	7
Anf. 19 ARON MODIG (KD).....	8
Anf. 20 Statsrådet ANN LINDE (S).....	8
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 22 Statsrådet ANN LINDE (S).....	9
Anf. 23 MARTIN KINNUNEN (SD)	10
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 25 Statsrådet ANN LINDE (S).....	10
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	10

§ 2 Allmänna frågor (art. 50)

.....	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 28 Statsrådet ANN LINDE (S).....	11
Anf. 29 BARBRO WESTERHOLM (L).....	11
Anf. 30 Statsrådet ANN LINDE (S).....	11
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 32 Statsrådet ANN LINDE (S).....	12
Anf. 33 ESKIL ERLANDSSON (C).....	13
Anf. 34 JENS HOLM (V)	13
Anf. 35 Statsrådet ANN LINDE (S).....	13
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 37 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 39 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 41 Statsrådet ANN LINDE (S).....	14